

BẮC GIANG PHÁT HUY CHÍNH SÁCH CỦA ĐẢNG VÀ NHÀ NƯỚC ĐỐI VỚI ĐỒNG BÀO DÂN TỘC THIỂU SỐ

■ VŨ VỌNG - BÁ THÂN (*)

Bắc Giang là tỉnh miền núi có 26 dân tộc anh em, tính đến tháng 1/2009 đồng bào dân tộc thiểu số trong tỉnh có gần 203.000 người, bao gồm các dân tộc Nùng, Tày, Sán Dìu, Hoa, Cao Lan, Sán Chí, Dao... Đồng bào các dân tộc thiểu số ở Bắc Giang cư trú rải rác trên địa bàn rộng, tập trung đông ở vùng cao, vùng sâu, vùng xa của tỉnh, nơi điều kiện tự nhiên không thuận lợi, trong một thời gian dài đời sống các dân tộc thiểu số gặp nhiều khó khăn. Từ cách mạng Tháng Tám năm 1945 đến nay Đảng và Nhà nước, các ngành, các cấp từ trung ương đến cơ sở quan tâm dành nhiều chương trình, dự án đầu tư cho vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

Thực hiện chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước về đầu tư phát triển kinh tế - xã hội, xóa đói giảm nghèo, nâng cao đời sống vùng đồng bào dân tộc thiểu số, Tỉnh ủy, UBND tỉnh Bắc Giang đã tích cực chỉ đạo các cấp, các ngành, các huyện miền núi tập trung huy động các nguồn lực của nhà nước, các tổ chức trong và ngoài nước đầu tư cho vùng đồng bào dân tộc thiểu số, trọng tâm là các xã đặc biệt khó khăn và các thôn, bản thuộc khu vực III... nơi còn nhiều khó khăn về kinh tế, văn hoá, xã hội. Tính đến nay tỉnh Bắc Giang đã huy động được gần 1.000 tỷ đồng cho xây dựng các công trình trọng điểm về giao thông, thủy lợi ở các huyện miền núi, như: đường quốc lộ, tỉnh lộ, cầu qua sông lớn, hồ chứa nước và đưa điện về các xã

vùng sâu, vùng xa, vùng đặc biệt khó khăn trong tỉnh như ở các huyện Lục Nam, Lục Ngạn, Sơn Động, Yên Thế.

Thực hiện chương trình 135, trong những năm qua tỉnh Bắc Giang đã thu hút được 120 tỷ đồng để xây dựng 11 trung tâm cụm xã, 309 công trình cơ sở hạ tầng, như: trạm điện, giao thông, trường học, kênh mương dẫn nước, trạm y tế, chợ... đến nay đã hoàn thành và đi vào sử dụng. Thực hiện chương trình 134, trong 3 năm (2004-2007) tỉnh đã được nhà nước hỗ trợ gần 4.000 căn nhà cho các hộ dân tộc thiểu số nghèo, nhà ở tạm bợ và xây dựng được 21 công trình nước sinh hoạt tập trung phục vụ cho gần 31.000 người, với tổng kinh phí là 92,8 tỷ đồng, trong đó vốn của nhà nước là 53 tỷ đồng, nhân dân đóng góp 39,8 tỷ đồng. Ngoài ra, tỉnh còn được đầu tư 714 tỷ đồng từ các chương trình mục tiêu quốc gia như: chương trình trồng mới 5 triệu ha rừng; dự án giảm nghèo của Ngân hàng thế giới (WB); chương trình kiên cố hóa trường học; củng cố kênh mương và đường giao thông nông thôn; nước sạch và vệ sinh môi trường; dự án di dân, tái định cư; chính sách hỗ trợ đồng bào dân tộc đặc biệt khó khăn...

Với phương châm nhà nước và địa phương cùng làm, tỉnh đã phân công 43 sở, ban, ngành, doanh nghiệp, đơn vị đóng trên địa bàn giúp đỡ đồng bào dân tộc thiểu số bằng nhiều hình thức, như: cho vay vốn với lãi suất ưu đãi; hỗ trợ các loại giống cây, con, phân bón và đưa tiến bộ khoa học công nghệ vào sản xuất... Ngoài đầu tư bằng vật chất, tỉnh còn chú ý xây dựng, củng

(*) Trường Chính trị tỉnh Bắc Giang

có hệ thống chính trị vùng dân tộc thiểu số bằng việc mở các lớp đào tạo ngắn hạn, cử tuyển con em dân tộc vào học các trường đại học, cao đẳng; quan tâm phát triển đảng viên là người dân tộc thiểu số; lựa chọn, bố trí cán bộ là người dân tộc thiểu số tham gia HĐND, UBND, Ủy ban Mặt trận Tổ quốc các cấp... HĐND các cấp nhiệm kỳ 2004-2009 có 6.428 đại biểu, trong đó người dân tộc thiểu số là 1.334 đại biểu bằng 20,75%. Trong 5 năm gần đây đã kết nạp được gần 600 đảng viên là người dân tộc thiểu số, đưa tổng số đảng viên là người dân tộc thiểu số trong toàn tỉnh lên hơn 3.300 đảng viên...

Được sự quan tâm của các cấp, các ngành và các huyện miền núi, chính sách dân tộc của Đảng và Nhà nước được thực hiện có hiệu quả, cơ sở hạ tầng được tăng cường đầu tư. Hiện nay 100% số xã miền núi, vùng đồng bào dân tộc có xe ô tô vào được trung tâm xã kể cả mùa mưa lũ; 100% số xã và gần 100% số hộ trong vùng được sử dụng điện lưới quốc gia, tăng gần 40% số hộ so với năm 2003. Đời sống nhân dân được cải thiện, đồng bào các dân tộc nhiệt tình tham gia các hoạt động văn hóa, xã hội của địa phương, hàng năm tổ chức các ngày hội văn hóa thể thao các dân tộc, hội thi tiếng hát dân ca các dân tộc, thi mặc trang phục dân tộc đẹp... với sự tham gia đông đảo của các dân tộc trong tỉnh. Phong trào toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa ở vùng đồng bào dân tộc thiểu số đã xây dựng được gần 1.000 bản đạt tiêu chuẩn "Làng văn hóa" các cấp, có nhiều xã trên 50% dân cư là người dân tộc thiểu số đạt tiêu chuẩn xã văn hóa cấp tỉnh.

Sự nghiệp giáo dục phổ thông và mầm non có bước phát triển mạnh mẽ. Tỷ lệ học sinh dân tộc trong độ tuổi đến trường đều tăng: tiểu học đạt 99,8%, trung học cơ sở đạt 91,3%, trung học phổ thông đạt 75%. Số sinh viên dân tộc thiểu số tốt nghiệp các trường cao đẳng, đại học ngày càng đông với số lượng khoảng 300 sinh viên mỗi năm. Công tác dạy nghề cho thanh niên

người dân tộc cũng được chú trọng, kể từ năm 2006 đến nay mỗi năm tổ chức dạy nghề cho gần 1.300 thanh niên dân tộc. Về chăm sóc sức khỏe cho nhân dân, đến nay đã cấp được 177.000 thẻ bảo hiểm y tế cho đồng bào các xã đặc biệt khó khăn, đạt 100% kế hoạch; 100% trạm y tế ở các xã miền núi được xây dựng kiên cố, trên 90% số trạm y tế có bác sỹ, 100% số thôn, bản có nhân viên y tế phục vụ...

Qua kiểm tra, đánh giá chất lượng, hiệu quả thực hiện chính sách dân tộc ở tỉnh Bắc Giang thời gian qua cho thấy, các cấp, các ngành, các huyện miền núi đã thực hiện có hiệu quả chính sách dân tộc của Đảng và Nhà nước, góp phần tạo chuyển biến rõ rệt tại các vùng đồng bào dân tộc thiểu số, kinh tế phát triển khá vững, đời sống vật chất và tinh thần của đồng bào các dân tộc được cải thiện; tỷ lệ hộ nghèo vùng dân tộc thiểu số giảm đáng kể; 14 xã có đồng bào dân tộc thiểu số đã thoát khỏi danh sách xã đặc biệt khó khăn.

Tuy nhiên, những kết quả đạt được so với tiềm năng là chưa tương xứng, cơ cấu kinh tế chuyển biến chưa mạnh, cơ bản vẫn là thuần nông; việc chuyển giao khoa học và công nghệ còn chậm, khả năng tiếp cận của đồng bào các dân tộc còn hạn chế; kết cấu hạ tầng tuy được tăng cường, song so với yêu cầu còn thiếu; công tác quản lý các chương trình, dự án còn có sai phạm làm ảnh hưởng đến mục đích đầu tư của nhà nước và niềm tin của đồng bào các dân tộc.

Để khắc phục được những khó khăn trên, các cấp, các ngành, các huyện miền núi và mỗi cán bộ, đảng viên đã và đang nâng cao trách nhiệm để huy động các nguồn lực của nhà nước, của các tổ chức quốc tế, đồng thời kết hợp với phát huy nội lực của địa phương tập trung hỗ trợ cho vùng đồng bào dân tộc thiểu số. Phần đầu trong thời gian không xa tỷ lệ đồng bào dân tộc thuộc diện hộ nghèo giảm ở mức thấp nhất □